

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Щербань І.Ю., Гут Н.В.

Реформування системи вищої освіти в Україні сьогодні визначає одним із своїх провідних завдань забезпечення підготовки кваліфікованих спеціалістів різних галузей народного господарства високим рівнем володіння іноземними мовами. Відповідні нові вимоги висуваються до методики викладання іноземних мов у навчальних закладах на різних етапах навчання.

У процесі вирішення проблеми викладання іноземної мови у вищій школі на перший план виступає завдання розроблення та застосування на практиці інноваційних методів навчання, що характеризуються більш гнучкою, ефективною стратегією формування фахівця на основі національного і світового досвіду; чіткою моделлю наукового й навчально-методичного забезпечення процесу навчання та засвоєння іноземної мови, а також сучасною високоефективною технологією навчання.

Розгляду аспектів інноваційної діяльності в галузі освіти присвячено низку праць науковців, зокрема проблеми вдосконалення навчально-виховного процесу у ВНЗ розглядають З.Абасов, А.Алексюк, С.Гончаренко, І.Зайченко, І.Зязюн, В.Кремень, Г.Сиротенко; інноваційні педагогічні технології досліджують О.Євдокимов, М.Жалдак, І.Носаченко, В.Олійник, І.Підласий, М.Поночовний; теоретичні питання педагогічної інноватики, визначення структури, закономірностей функціонування та розвитку інноваційних процесів у педагогічних системах вивчають О.Божко, Л.Буркова, Л.Ващенко, І.Дичківська, Н.Федорова та інші.

Питання інноваційної діяльності педагога є одним з ключових сучасної педагогічної науки. Це засвідчує нова галузь педагогічного знання – педагогічна інноватика (лат. *innovatio* – оновлення, зміна), що займається відбором, теоретичним осмисленням та класифікацією педагогічних інновацій. Інновації в педагогіці пов'язані з загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами, інтеграцією знань і форм соціального буття. Нині

створюється нова педагогіка, основною характерною ознакою якої є інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому.

Основою для забезпечення інноваційної діяльності викладача є інноваційний потенціал, інноваційна активність педагога та готовність до здійснення інноваційної діяльності. Інноваційний потенціал викладача іноземної мови визначають як налагоджену, цілісну та диференційовану систему неоднорідних властивостей особистості, що проявляється в процесі вирішення педагогічних завдань. "Інноваційна активність" педагога представлена як різновид педагогічної активності, в процесі якої виявляється особистісна творчість та орієнтація на виробництво нового знання, його впровадження в навчально-виховний процес. Готовність викладача іноземної мови до інноваційної діяльності трактують як стійке новоутворення в структурі особистості, яке проявляється в спрямованості його дій на постійне вдосконалення, оптимізацію, оновлення професійної діяльності та містить мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний та рефлексивний компоненти [1, 8–9].

Інноваційна діяльність педагога виступає основою інноваційного процесу, сутність якої полягає в оновленні педагогічного процесу, внесенні новоутворень в традиційну систему і передбачає найвищий ступінь педагогічної творчості. Вчитель інноваційної орієнтації – це вчитель, який готовий до глибоко мотивованої інноваційної діяльності, причому спроможний не тільки легко включатися в інноваційні процеси, але й виступати їх ініціатором. Ефективне здійснення інноваційної діяльності вчителем можливо тільки за умови його високої креативності, яка передбачає розвиненість творчих здібностей, спрямованість на нестандартне рішення педагогічних задач, здатність до самореалізації, самоактуалізації.

Інноваційно компетентний педагог виступає як джерелом, так і реципієнтом нового: на позиції реципієнта він проходить певні етапи сприйняття нововведення (ознайомлення, інтерес, оцінка, апробація, власне акт сприйняття та кінцеве рішення про доцільність інновації), а виступаючи в ролі

джерела, викладач іноземної мови сам продукує нове, розробляючи програми впровадження педагогічних інновацій у навчально-виховний процес. Зважаючи на той факт, що іноземна мова, як навчальна дисципліна, має деякі специфічні особливості, однією з яких є оволодіння мовою шляхом набуття уміння спілкуватися, перед викладачем постає завдання створити таку обстановку іншомовного спілкування у процесі вивчення мови, щоб вона була максимально наближеною до реальних умов.

Учень повинен бути не тільки об'єктом навчання, пасивно сприймаючи навчальну інформацію, він покликаний бути активним суб'єктом, який спроможний самотійно оволодівати знаннями і вирішувати пізнавальні завдання. Викладач інноваційного типу виступає в якості автора і розробника нових навчальних програм; він дослідник, користувач і пропагандист новітніх технологій та концепцій в педагогічному процесі. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в поєднанні з особистісно-орієнтованим підходом і технологіями проблемного та проектного навчання сприяє досягненню позитивних результатів: підвищення якості знань, збільшення середнього балу з дисципліни, відсутність невстигаючих студентів, активізація проектної, дослідницької діяльності.

Список використаної літератури:

1. Гончарова О.А. Педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя іноземної мови до інноваційної діяльності : автореф. дис... канд. пед. Наук : 13.00.04 / О.А. Гончарова ; Ін-т вищ. освіти АПН України. – К., 2008. – 20 с.